

SE

kunst en cultuur
in het onderwijs

IP

BESTUURSVERSLAG 2025

“If this trend continues, nations all over the world will soon be producing generations of useful machines, rather than complete citizens who can think for themselves, criticize tradition, and understand the significance of another person’s sufferings and achievements.”

— Martha C. Nussbaum, *Not for Profit: Why Democracy Needs the Humanities*

*Het eerste
jaar van een
nieuwe
kunstenplan
periode
2025 - 2028*

Druktechniek
onderdeel van de
beeldende leerlijn op
de Burghtschool

Bestuursverslag SEP 2025

Contactinformatie

Bedrijfsgegevens

Bezoekadres

Post en vestigingsadres

Stichting Educatieve Projecten, SEP
Manegestraat 3, Amsterdam

Tel 020 - 4124110

Nieuwe Kerkstraat 122-1
1018 VM Amsterdam

www.sep.nu

Kamer van Koophandel
34229513

GOEDKEURING EN DÉCHARGE. De leden van het bestuur tekenen de jaarrekening hierbij voor goedkeuring en onderlinge décharge. Amsterdam, ... 2026.

Lotte Neuhaus (voorzitter)

Regillio Caupain (penningmeester)

Meryem Balasar (secretaris)

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
Inleiding.....	4
Aan onze subsidiënten	5
Bedrijfsvoering	5
Personeel.....	5
Programma.....	5
Samenwerking.....	5
Doelstellingen.....	6
Missie.....	6
Visie	6
Doel	6
Artistieke Signatuur	7
Programma's	8
Rapportages	8
Vakdocenten.....	11
Startbijeenkomst	12
Deskundigheidsbevordering.....	13
Risicoanalyse	14
Uitgelichte beeldverslag van een aantal projecten.....	15
Benchmark.....	19
Ontwikkeling 2021 – 2024.....	19
Toelichting bereikcijfers	21
Scholen	21
Leerlingen.....	22
Activiteiten	23
Projecten	24
CODES.....	26
Diversiteit & Inclusie.....	26
Fair Practice Code.....	26
Governance Code Cultuur	26
Personeel & Bestuur.....	27

Voorwoord

Met trots sluiten wij 2025 af. Niet omdat we weer een recordjaar hebben gedraaid of omdat alles vanzelf goed ging. Maar omdat we wisten wat ons te wachten stond en we, gezien de omstandigheden, zo goed mogelijk hebben gepresteerd. Bovendien markeert 2025 een bijzondere mijlpaal: ons twintigjarig bestaan en iets om even bij stil te staan. Al voelt daar nauwelijks tijd voor. Want uiteindelijk draait het niet om ons, maar om onze missie. We bereiken nog steeds heel veel kinderen, faciliteren werk voor vakdocenten en komen op scholen die blij zijn met ons werk. Dit alles draagt bij aan de kansen van deze leerlingen, voor nu en later.

Werkdruk en lerarentekort is een structureel probleem in het onderwijs. Veel aandacht is er voor het lage taal- en rekenniveau. Cultuureducatie blijft belangrijk, maar in 2025 moesten er scherpe keuzes worden gemaakt. Dat gold zelfs voor scholen waar we al jarenlang mee samenwerkten en die het belang van cultuureducatie onderstrepen. 2025 was het eerste jaar van het Kunstenplan periode 2025 – 2028. We continueren de situatie waar wij in 2020 in terecht zijn gekomen. Met beperkte middelen het maximale doen voor de scholen in Amsterdam en dat is aardig gelukt. Het geeft vertrouwen dat we de tijd hebben om onze bakens te verzetten en het goede kunnen blijven doen vanuit de visie die wij hebben: De waarden van de Kunsten onder de aandacht te brengen bij scholen, de leerlingen en daarmee de toekomstige generatie.

Inleiding

Stichting Educatieve Projecten, bekend als SEP, voert schoolgebonden kunstactiviteiten uit. Daarbij ligt de focus op activiteiten die onder schooltijd plaatsvinden, uitgevoerd door vakdocenten en bij voorkeur in het bijzijn van de groepsleerkracht. Deze voorkeur hebben wij, omdat de aanwezigheid van de groepsleerkracht bijdraagt aan een vertrouwde en gestructureerde leeromgeving. Dit biedt leerlingen houvast en zorgt ervoor dat de vakdocent zich goed kan richten op de lesinhoud. Daarnaast vinden wij het waardevol dat de groepsleerkracht de leerlingen ook tijdens creatieve activiteiten observeert. Juist op die momenten laten leerlingen vaak een andere, minder zichtbare kant van zichzelf zien, wat het beeld van de leerkracht over de leerling positief kan beïnvloeden. Binnen cultuureducatie speelt bovendien een belangrijke rol dat leerlingen worden uitgedaagd om buiten hun vertrouwde omgeving te treden en zich persoonlijk kwetsbaar op te stellen. Voor leerlingen is het van belang dat zij zich veilig voelen in de klas en voldoende zelfvertrouwen ontwikkelen. Vanuit de vakdocenten is er daarom, naast de invloed van de groepsleerkracht, aandacht voor goed klassenmanagement. Tegelijkertijd zien we dat leerlingen zich steeds minder gemakkelijk kwetsbaar opstellen wanneer een gevoel van veiligheid ontbreekt. Dit kan onder andere samenhangen met het ervaren van prestatiedruk, waarbij leerlingen het idee hebben dat zij al aan een bepaald niveau moeten voldoen.

Voor de groepsleerkrachten is er ook een spanningsveld tussen de creatieve leeromgeving, kinderen uit hun comfortzone halen voor het actieve, creatieve proces en het beheersbaar houden van de groep leerlingen. Leerkrachten kunnen door de hoge werkdruk of door beperkte ervaring op het pedagogisch-didactische terrein, moeite hebben met het loslaten van de 'starre' onderwijsdiscipline. Men wil niet dat na de cultuureducatieles de groep dusdanig onrustig is dat de groepsleerkracht er de rest van de dag er last van heeft.

Gevolg kan hierdoor zijn dat de ruimte voor de 'creatieve leeromgeving' dusdanig wordt beknot dat de vakdocent onvoldoende ruimte heeft om de leerlingen het vertrouwen te geven om creatief te durven zijn.

Dit is een actuele uitdaging waar wij vandaag de dag veel mee te maken hebben en waarom goede afstemming op dit terrein, ons werk, zo belangrijk is.

Aan onze subsidiënten

Bedrijfsvoering

Na 20 zijn wij in 2025 overgestapt naar nieuwe boekhouder die ook onze salarisadministratie heeft verzorgd. Helaas verliep deze samenwerking niet geheel naar wens. Door onvoorziene omstandigheden hebben wij daarom in september gefaseerd afscheid genomen van onze boekhouder en hebben we een nieuw administratiekantoor de opdracht gegeven om de werkzaamheden over te nemen. Omdat het mogelijk tot problemen kan leiden om gedurende een boekjaar over te stappen naar een andere salarisadministratie, hebben we deze stap uitgesteld tot 1 januari 2026. Ondanks dat dit natuurlijk even een onwenselijke situatie was hebben we op tijd en adequaat kunnen handelen en heeft dit niet tot noemenswaardige problemen geleid.

Personeel

Het is roeien met de riemen die je hebt. In onze sector betekent dit dat we altijd vooruit willen, vaak met beperkte middelen en soms zelfs zonder dat alles aanwezig is. Alle energie gaat naar motivatie en het realiseren van de inhoudelijke doelen, waarbij tekorten pas echt een probleem worden als ze het werk daadwerkelijk blokkeren. Dit is een bekende kwetsbaarheid binnen organisaties in onze sector. Aan het begin van dit Kunstenplan hebben we samen met het fonds vastgesteld dat we kwetsbaar zijn. Ons team bestaat uit vijf mensen, die allemaal essentieel zijn voor het werk dat we doen. We moeten accepteren dat het soms tegenzit en dat dit invloed kan hebben op ons werk. Tegelijkertijd werken we hard om te voorkomen dat dit in de komende periode negatieve impact heeft op de uitvoering van onze activiteiten.

Programma

Het belang van cultuureducatie wordt erkend en de bereidheid van onze samenwerkingspartners om met ons samen te werken blijft groot. Tegelijkertijd zijn de budgetten in het primair onderwijs, vanuit landelijke regelingen, afgenomen. Bij scholen waar wisselingen in directie of cultuurcoördinatie plaatsvinden, zien we dat ze eerder afhaken. Over het algemeen blijven leerlijnen, ondanks een afname van het aantal lessen per groep ten opzichte van eerdere jaren, veel gevraagd. Voor projecten zien we echter een lichte afname in de vraag. Projecten rond de Kinderboekenweek, eindpresentaties in musicalvorm of eindfilms in periode 5 blijven wel populair. Tegelijkertijd neemt het aantal naschoolse projecten toe. Dit hangt samen met de focus op taal en rekenen tijdens schooltijd en de subsidieregeling School & Omgeving.

Samenwerking

Een nieuwe Kunstenplan betekent ook afscheid nemen van collega's en het verwelkomen van nieuwe organisaties in de cultuureducatiesector. Binnen de cultuureducatie waren meerdere instellingen onzeker. Ook zijn er een aantal gezichtsbepalende personen op de pensioengerechtigde leeftijd. Dit alles heeft geleid tot het initiatief Stedelijk Overleg Cultuur - en Kunsteducatie (SOCK), met als doel de verschillende partijen in de sector te verbinden en minimaal vier keer per jaar af te stemmen en te overleggen. Daaraan gekoppeld hebben we een structurele zetel binnen ACi en ondersteuning vanuit Amsterdam & Partners. Vanuit SOCK willen we een bepalende factor zijn in het cultuureducatiebeleid van de gemeente Amsterdam en de bepalende instanties; AFK, Mocca en de Kunstraad.

Doelstellingen

Missie

Wij streven er naar dat ieder Amsterdams kind in het basis- en speciaal onderwijs in aanraking komt met een kwalitatief sterk aanbod van cultuureducatie. We willen ze stimuleren kunst te maken, te ervaren en te beoordelen. Amsterdam is meer dan 180 nationaliteiten rijk en heeft ook in andere opzichten heel diverse inwoners.

We vinden het dan ook een voorwaarde dat álle kinderen zich gerepresenteerd, uitgedaagd en gehoord voelen door onze vakdocenten en ons cultuureducatieaanbod. We gaan uit van de kracht van diversiteit en benutten deze actief in al ons denken en handelen.

Visie

Wij vinden dat cultuureducatie voor ieder kind toegankelijk moet zijn en wij willen dat alle kinderen de kans krijgen de rijkdom van kunst en cultuur te ontdekken vanuit hun eigen belevingswereld. Cultuureducatie opent de deur naar creativiteit en nieuwe werelden. Het stimuleert kinderen hun unieke stem te ontdekken, hun eigen verhaal te vertellen en het nodigt hen uit kennis te maken met en bij te dragen aan onze diverse samenleving. Cultuureducatie bevordert niet alleen artistieke vaardigheden, maar ook kritisch denken, empathie en cultureel bewustzijn. Cultuureducatie is hiermee ook een investering in onze gezamenlijke toekomst.

Doel

SEP heeft als doel zoveel mogelijk jonge Amsterdammers actief kennis te laten maken met de wereld van kunst en cultuur. Een tweede doel is dat SEP zo goed mogelijk wil aansluiten bij de specifieke vraag van iedere school door maatwerk te leveren. Een derde doel is dat SEP de vakbekwaamheid van haar vakdocenten steeds bevordert. Daarmee hoopt zij bij te dragen aan de kwaliteit van onze projecten en het ondernemerschap van de kunstenaar.

Artistieke Signatuur

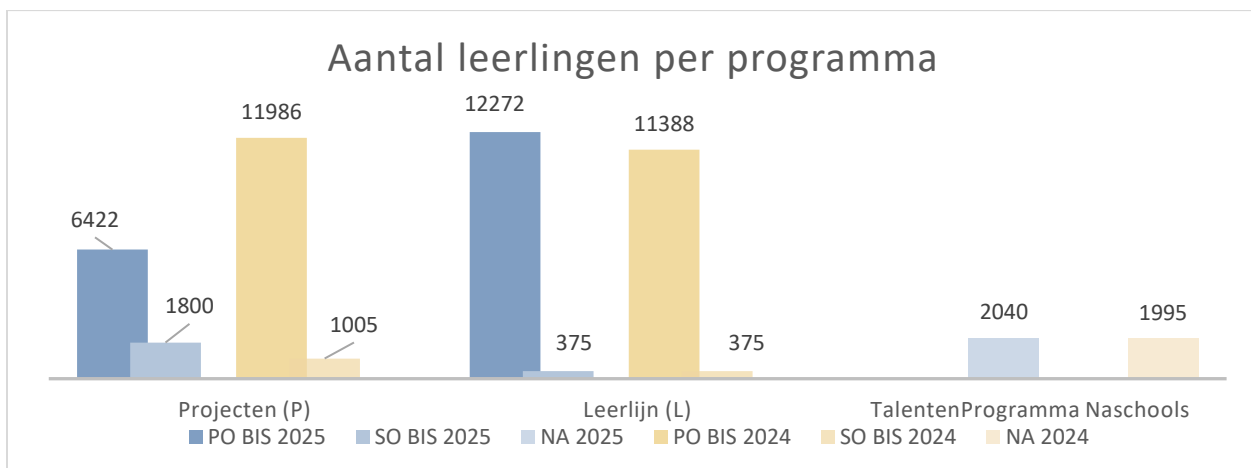
Ons werk is het actief uitdragen van het belang van kunsteducatie. In al zijn facetten brengen we dit actief over op het kind op het moment dat het nog volop de basis aan het leggen is van de algemene ontwikkeling. Door de kunsten ontdekt het kind heel persoonlijk waar kwaliteiten liggen, waar interesse wordt gewekt in zichzelf en hoe het tot stand kan komen bij anderen; zowel bij leeftijdgenoten als bij professionals. Hierbij leert een kind een persoonlijk verhaal te vertellen door middel van lijf, spel en/of met het creëren van stil of bewegend beeld of met tekst, gesproken of geschreven.

Om hierin succesvol te zijn moet je goed luisteren naar het kind. Het is daarom niet alleen maar de vraag van de school maar ook hoe de school met de cultuureducatieve vraag bij SEP is gekomen. De vorm hoe de lessen, het project en hoe het programma is opgebouwd, kan het verschil maken. Het thema en hoe dit met voorbeelden wordt aangedragen is van grote invloed of het project aanslaat. De herkenning of nieuwsgierigheid moet voldoende aanwezig zijn. Dit geheel maakt dat we werken aan een kansrijk, artistiek aanbod. We nemen onze verantwoordelijkheid in het onderwijs door bij te dragen aan thema's zoals taalbegrip, burgerschap en duurzaamheid, omdat dit aansluit bij onze visie om kinderen sterker en kansrijker te maken.

In alle programma's stellen wij de eigenheid en creatieve vrijheid van het kind centraal. Van vakdocenten verwachten wij dat ze de leerling de ruimte geven zelf te bedenken, te doen, te maken wat dicht bij henzelf ligt. Vakdocenten ondersteunen dit proces met hun ervaring en artistiek vermogen, zodat het kan worden vormgegeven op het gewenste niveau. Deze werkwijze heeft ons veel werk en waardering opgeleverd. Ons dialooggestuurde aanbod, met alle verschillende kunstdisciplines en het voortdurend inspelen op de vraag, komt op zo'n manier tot stand dat niet de artistieke signatuur van de vakdocent is, maar de prille signatuur van het kind centraal staat. De vakdocent treedt hierbij op als reisleader aan het begin van een ontdekkingsreis, waarin het kind zijn of haar eigen artistieke identiteit verkent.

Programma's

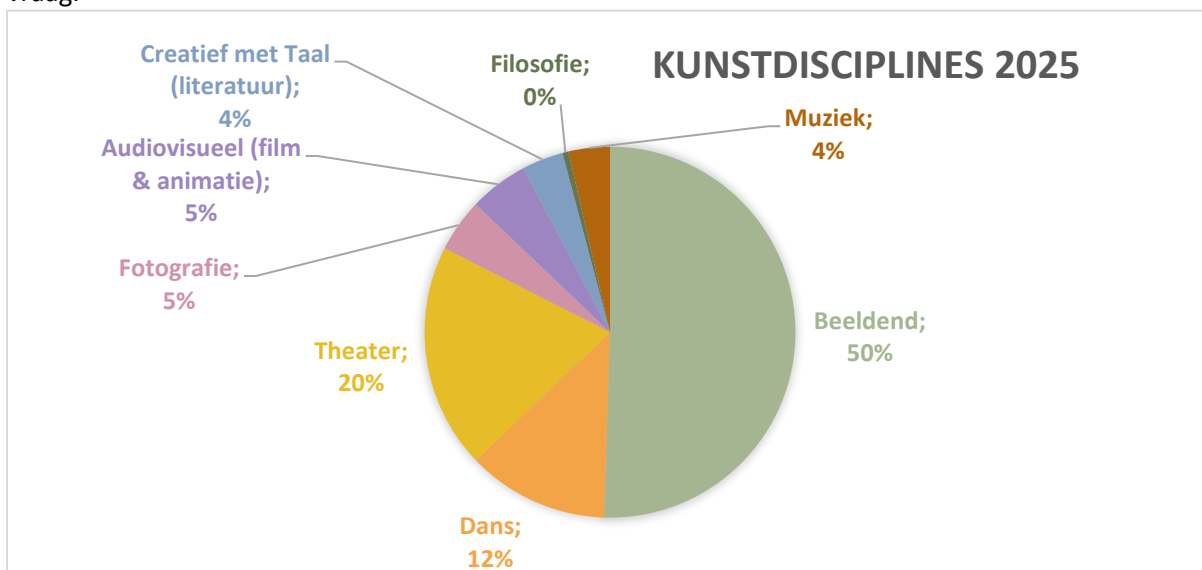
In onze aanvraag en op de werkvloer maken we het onderscheid tussen binnenschoolse projecten en buitenschoolse projecten. Deze korten we af in BIS en BUS projecten. Tijdens het monitorgesprek met de Gemeente Amsterdam en **AFK**, en in de beoordeling van onze Cultuurcoach-aanvraag, stelde **AFK** vast dat de term "buitenschoolse (BUS)" volgens de letter van het handboek niet correct is. Onze omschrijving moet hierop worden aangepast. Het is een activiteit die aan de school gebonden is en daarmee een naschoolse activiteit. In dit verslag hebben we dit om deze reden aangepast en gebruiken wij de afkorting NA.

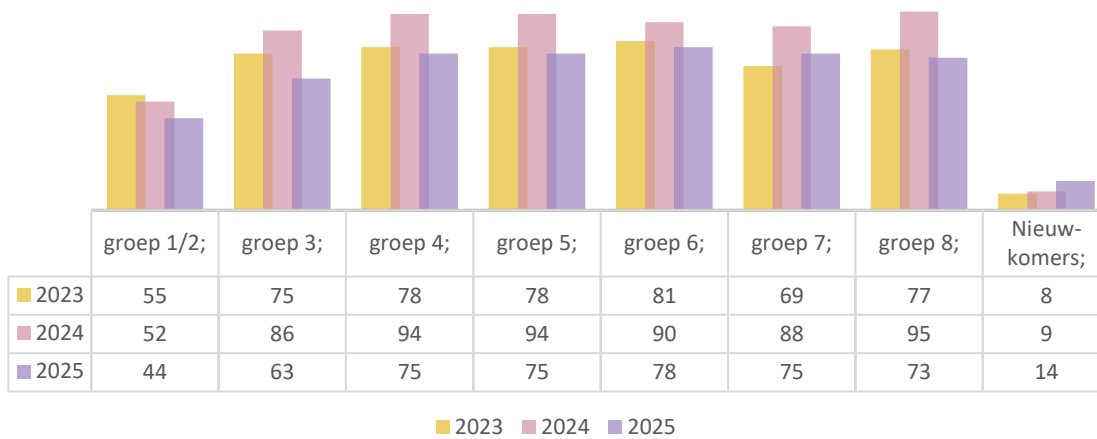
Het aantal leerlingen dat deelnam aan Projecten is in het reguliere onderwijs gedaald en in het speciaal onderwijs toegenomen. Het aantal leerlingen dat aan een Leerlijnprogramma deelnam is licht gedaald in het reguliere onderwijs en bij SO gelijk gebleven. In het naschoolse zien we een kleine groei.

Rapportages

De helft van alle binnenschoolse activiteiten bestaat uit de discipline beeldend. De vraag naar theaterlessen is toegenomen afgelopen schooljaar. Naar de kunstdiscipline filosofie is nauwelijks vraag.

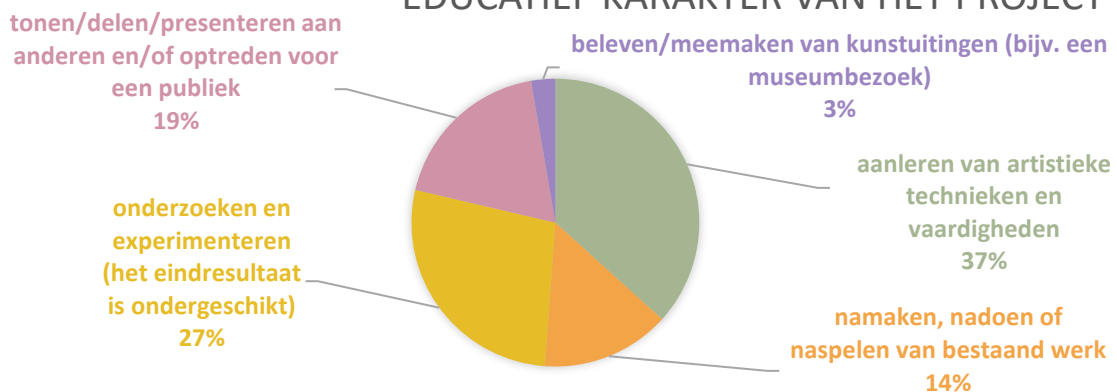

Groepsverdeling

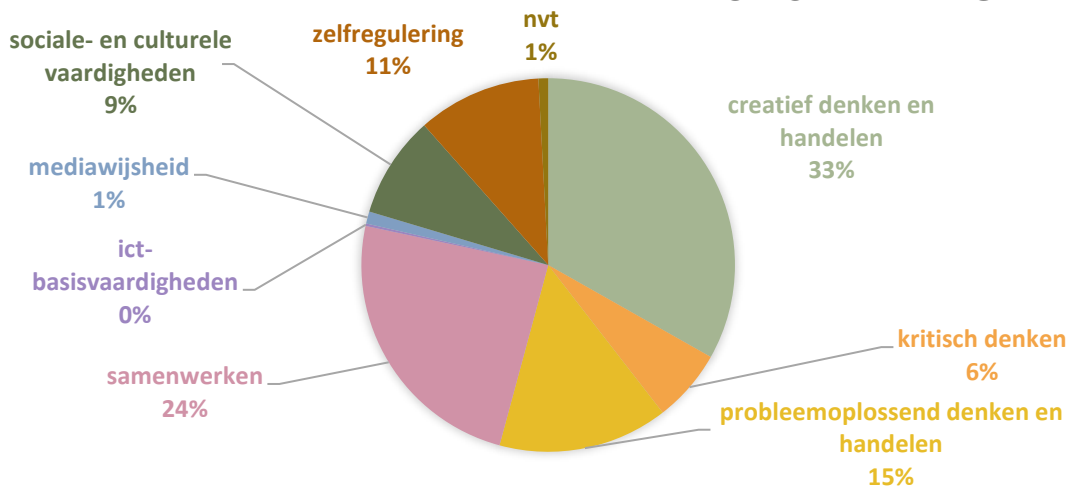

De verdeling van activiteiten over de verschillende leerjaren blijft gelijk. Hoewel het totale aantal activiteiten is afgenomen, is deze afname gelijkmatig over alle leerjaren verdeeld. Het aantal nieuwkomersgroepen is in 2025 opvallend gestegen. Hieronder staat het overzicht van inhoudelijke rapportages.

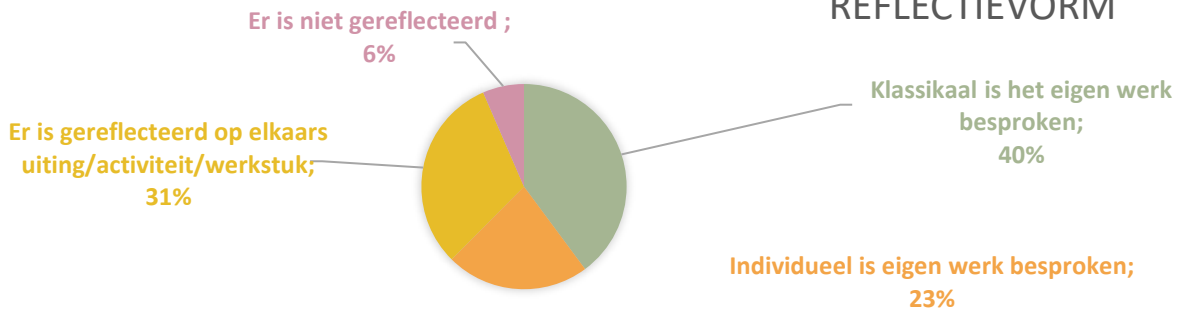
EDUCATIEF KARAKTER VAN HET PROJECT

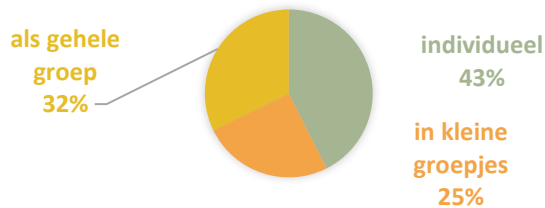
21E EEUWSE VAARDIGHEDEN

REFLECTIEVORM

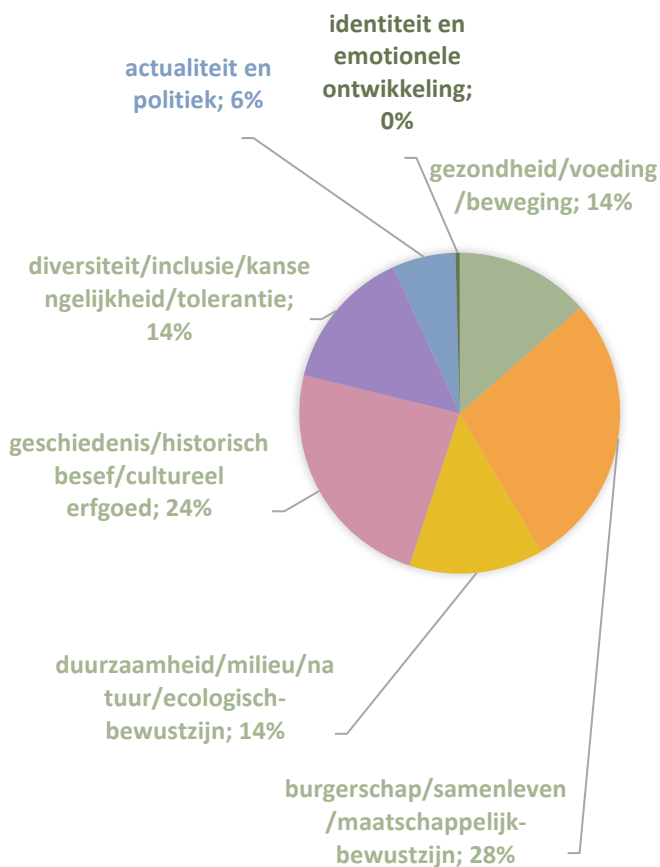
WERKVORM: EINDRESULTAAT

INZET VAN VOORBEELDEN

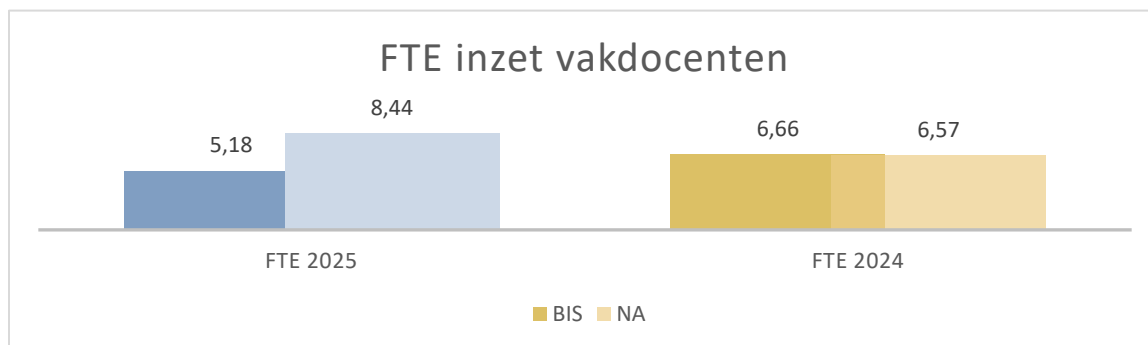
MAATSCHAPPELIJKE THEMA'S

Helaas is het nog steeds zo dat het ons onvoldoende lukt om de school het bezoekprogramma aan culturele instellingen of voorstellingen te delen met onze vakdocenten, zodat hiermee een inhoudelijke koppeling kan worden gemaakt. Dit is een aandachtspunt waarop wij nog meer kansen zien om, in samenwerking met de vakdocent, het cultuureducatieprogramma van de school te versterken.

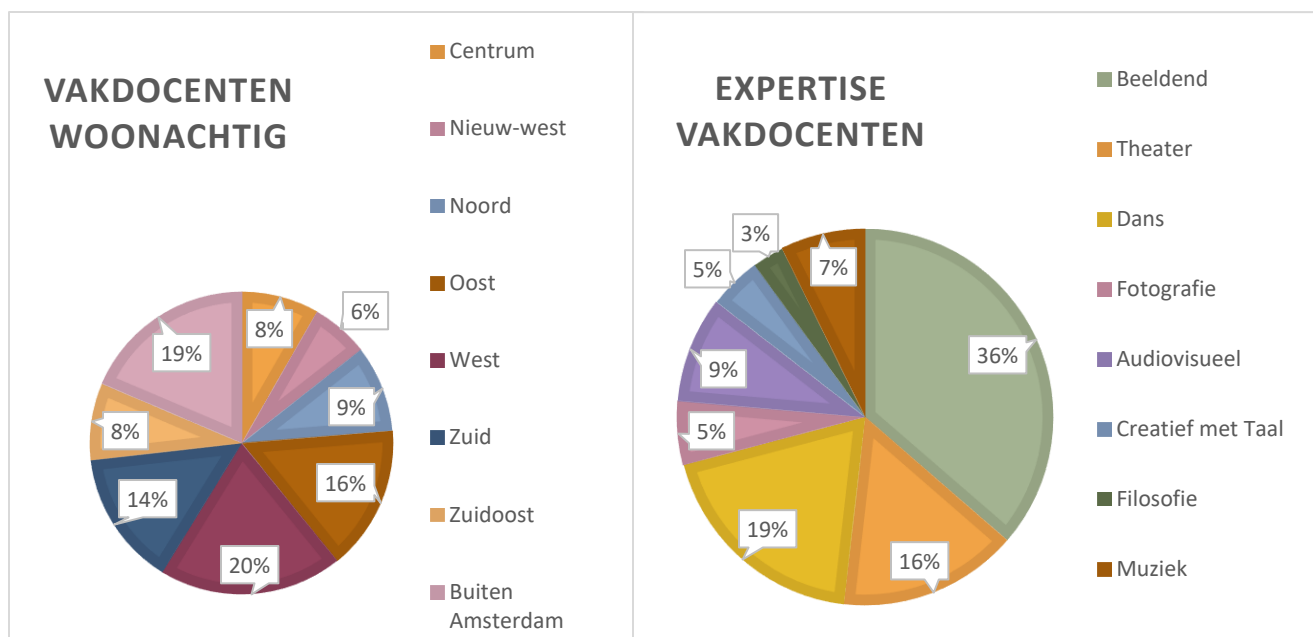
Vakdocenten

In 2025 hebben we in totaal 77 vakdocenten ingezet. Dit zijn er acht minder dan 2024. Per vakdocent zijn er ook gemiddeld minder lesuren gegeven in het binnenschoolse. In het naschoolse zien we daarentegen een groei.

Fulltime betekent 36 uur per week met een schooljaar van 40 weken. De vakdocenten kunnen maximaal 50% van deze tijd lessen uitvoeren onder schooltijd (720 uur). Bij lessen na schooltijd is dit 25% (260 uur).

Ons vakdocentenbestand is een dynamisch document. Op dit moment staan er ruim honderd vakdocenten in ons bestand en sinds de zomer van 2025 zijn er meer dan 25 vakdocenten bijgekomen. Deels keren vakdocenten ook terug van weggeweest. 82 vakdocenten wonen in Amsterdam, zie in de grafiek de spreiding. Het grootste tekort vinden we bij de kunstdiscipline theater. Hier groeit de vraag van de scholen en hebben wij de meeste moeite om geschikte vakdocenten te vinden.

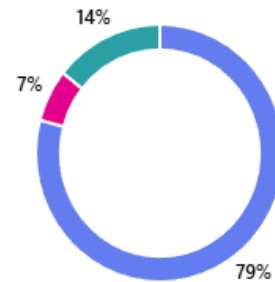

Startbijeenkomst

Aan de start van het schooljaar inventarissen we de beschikbaarheid van onze vakdocenten en vragen we naar hun tevredenheid.

Ben je schooljaar 2025-2026 beschikbaar voor SEP?

● Ja	72
● Nee	6
● Weet ik nog niet	13

Een greep uit de reacties van de vakdocenten:

Goede voor- en nazorg. Stevige club mensen. - Voor mij staat Sep voor vrijheid en gelijkheid. Sep is een opdrachtgever waar ik me thuis voel, omdat er transparant en eerlijk wordt gecommuniceerd. Je krijgt vertrouwen en vrijheid in hoe je een opdracht invult. Er is ruimte voor verschillen en feedback. De omgang onderling is op basis van gelijkwaardigheid. En dan kan er broederschap ontstaan 😊. - SEP heeft heel consistent werk voor mij gevonden en dat waardeer ik echt. - Goed betaald!:) - Betrokken en schoolgericht en fijne communicatie - Flexibel, vriendelijk en fijn! - Een leuke opdrachtgever door het prettige contact en korte lijntjes met de mensen op kantoor en de diversiteit aan projecten binnen het PO - Wat SEP onderscheidt is denk ik het persoonlijke gedeelte. Ik merk dat jullie echt zowel met de school als vakdocent in gesprek gaan. En dat jullie op thema's en ideeën proberen te komen die aansluiten aan de wensen van de school! Dat is fijn en maakt het een stuk leuker helderder voor iedereen - Prettige, persoonlijke, nauwe communicatie. De samenwerking en ontmoeting met docenten van andere kunst disciplines binnen een project vind ik héél leuk. - Altijd heel persoonlijk fijn contact, regelen perfect afstemming met school, betalen zeer snel de factuur. - Door een goede vertrouwensrelatie met mij en erkenning van mijn werk. - Jullie respecteren, waarderen en geven ruimte voor het stuk 'kunst' in kunstvakonderwijs. - Afwisselend projectaanbod, extra verdiepingscursussen. En een heel enthousiast team dat makkelijk te bereiken is en ook verbinding probeert te organiseren met een heel verschillende groep vakdocenten. Gefeliciteerd met 20 jaar SEP! 🎉 - SEP zorgt voor veel persoonlijk contact, je voelt als docent dat er altijd iemand met je mee kijkt en dat je met vragen of problemen ergens terecht kan. Ik heb maar bij 1 andere soortgelijke werkgever gewerkt, maar dat was daar wel even anders! Heel fijne opdrachtgever dus. - Honorarium en creatieve vrijheid - Er is met regelmaat een aanbod om op te reageren. - De zelfstandigheid als vakdocent en de fijne mensen die je altijd hulp bieden - Heel professionele administratie, goede communicatie - Betrouwbaarheid, goede sfeer (leuke collega's!) en verbindende trainingen. - Er is veel ruimte voor eigen inbreng - SEP is een fijne betrouwbare opdrachtgever met leuke projecten. De communicatie loopt goed en SEP biedt ook goede ondersteuning aan de docenten. - Hele fijne en duidelijke communicatie! Een super luisterend oor - leukste

kunsteducatie opdrachtgever van Nederland - Het is fijn om niet alleen te zijn als je dit werk doet, de mensen van SEP zijn opdrachtgevers maar ik ervaar ze meer als collega's. - SEP zet zich in voor kwalitatief hoogwaardige kunsteducatie, en heeft oog voor de essentiële randvoorwaarden die daarvoor nodig zijn, zowel voor de leerlingen als voor de vakdocent, SEP onderscheidt zich als opdrachtgever door theater vanuit het kind te maken. Er is aandacht voor het proces in plaats van dat het prestatie- of resultaatgericht is. Onderzoek en nieuwe ervaringen aanbieden staan centraal en laten zich in de voorstelling en of presentatie terugzien.

Deskundigheidsbevordering

WICKED KUNSTEDUCATIE

Training 13 oktober van 15.30-17.30, Trainer: Lisa Cats

Wat: Hoe ontwerp je een betekenisvolle les?

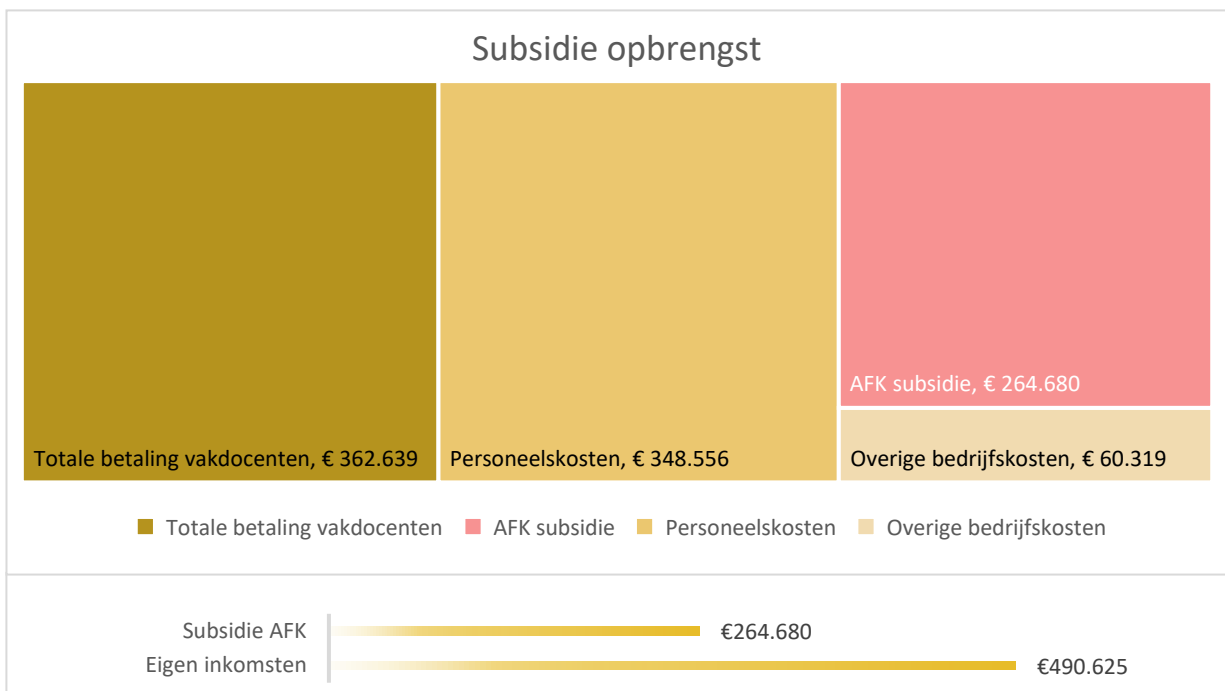
Leer je leerlingen vooral technische vaardigheden, of gebruik je kunst ook als aanleiding voor ontmoeting en gesprek? Het kunstonderwijs is volop in ontwikkeling. Steeds vaker zetten we kunst niet alleen in als doel op zich, maar ook als krachtig middel om leerlingen bewuster te maken van zichzelf, van elkaar en van de wereld om hen heen. Daarnaast ontstaan er steeds meer verbindingen met vakgebieden als burgerschap, techniek en wetenschap.

Tijdens deze inspiratiesessie hebben vakdocenten van SEP ervaren hoe zij met het didactisch model *Wicked Kunsteducatie* hun lessen meer betekenis, verdieping en impact konden geven. Zij ontdekten hoe kunst (voorbeelden uit de praktijk) en wetenschappelijk onderzoek kan fungeren als startpunt voor dialoog, reflectie en vakoverstijgend leren en kregen praktische handvatten om dit toe te passen in hun eigen onderwijspraktijk.

Risicoanalyse

We kunnen vaststellen dat van de AFK subsidie er 138% gaat naar de betaling van onze vakdocenten of 132% naar onze personeelskosten, of 23% naar onze overige bedrijfskosten. Voor twee derde zijn wij afhankelijk van onze eigen inkomsten, die komen uit het onderwijs. Omdat de budgetten in het onderwijs zijn gedaald, vormt dit een risico voor de organisatie. Graag zouden we gericht onderzoek doen naar mogelijke oorzaken, denk aan beïnvloeding subsidieregelingen, meer aanbieders, of dat de scholen keuzes maken op basis van kostenplaatjes, maar helaas hebben we niet de mogelijkheid dit te achterhalen. Hoewel de vraag en het bereik zijn afgenomen, hebben wij onze bedrijfsvoering goed op orde gehouden en onze prestaties op peil weten te houden. Dit geeft vertrouwen dat we passende alternatieven kunnen inzetten en het bedrijfsresultaat onder controle kunnen houden.

Uitgelichte beeldverslag van een aantal projecten

3^e Dalton, thema: Amsterdam 750 jaar

De Driesprong SO, 'Terug in de Tijd' - Tekenen en Mozaïeken.

Bekkerschool, thema: Kennismaken met culturele kunstvormen en het vormgeven van een masker in eigen stijl geïnspireerd op Afrikaanse maskers.

De Vijf Sterren, Urban Project

De Weidevogel, Portretten

Burghtschool: *Kunst en Cultuur wereldwijd*".

In deze reeks maken de kinderen kennis met verschillende kunstuitingen uit diverse culturen. Elke les is opgebouwd rond een specifiek land of culturele traditie, waarbij we niet alleen creatief aan de slag gaan, maar ook kort stilstaan bij de achterliggende betekenis en symboliek van de kunstvorm.

The Order Electrus

Workshop

De kinderen leren artistieke technieken, vaardigheden & innovatie door met het aangeboden materiaal nieuwe vormen en beelden te creëren en dit te gebruiken voor een mini filmpje.

Ook leren ze binnen een groep de verschillende rollen te vervullen van ontwerper, regisseur, scriptschrijver, decorbouwer en podium assistent. Dit vereist een goede samenwerking.

Leeftijdscategorie: Groep 6 t/m 8

Discipline: beeldende kunst, verhalend ontwerpen, Film

Thema: biodiversiteit techniek, duurzaamheid

Lessen en locatie: 7 lessen van 90 min. op school

Drostenburg SO, Vakdocent: Het was wederom een leerzaam & dankbaar project. geen groep of kind hetzelfde! volgende keer zal ik eerst vragen wat de groepen in eigen klas met het schoolthema gaan doen (indien haalbaar) en dan

uitproberen of er meer een samenhang of samenwerking kan plaatvinden rond het thema.

De Zevensprong,
De kinderen hebben notitieboekjes (ongelinieerd) gekregen, om net als Leonardo da Vinci te tekenen, plakken en schrijven wat hen interesseert. In de eerste les hebben ze in tijdschriften gezocht wat hen aantrok en hun

notitieboekje daarmee versierd, een collage op de kaft gemaakt. Vervolgens zijn we naar buiten gegaan om in de natuur te schetsen wat ze mooi vonden. Daar hebben ze ook een foto van gemaakt. De volgende les hebben ze die foto's zowel in kleur als z-w geprint gekregen om in hun boekje te plakken. De boekjes gingen mee naar huis en sommige kinderen werkten er ook thuis in. Les 2 hebben de kinderen gefotografeerd wat ze aantrok en sommigen hebben ook een foto gemaakt van zichzelf als vitruviusman. Les 3 hebben de kinderen van de foto's die ze trok een print gekregen en hebben ze daarvan "iets nieuws" gemaakt. Zie foto

De Zuiderzee, de klassieke oudheid

Zuiderzee, Kinderboerderij theaterproject 1/2

De leerlingen zijn d.m.v. het herkennen van dierengeluiden tot de bewegingsdynamiek en intentie van een aantal boerderijdieren gekomen. We hebben samen onderzocht hoe verschillende dieren; lopen, liggen, rennen, slapen en eten.

De leerlingen willen zelf als 'kuiken' terug naar het klaslokaal lopen

Toelichting financiën

Met de start van het nieuwe Kunstenplan zijn we voor vier jaar weer een nieuwe uitdaging aangegaan. Wetende dat er meerdere ontwikkelingen zijn die impact gaan hebben op ons werk, hebben we een begin gemaakt met de uitvoering. Het negatieve resultaat, dat was voorzien, wordt veroorzaakt door de afname van de vraag van scholen. Hiervoor zijn er drie mogelijke oorzaken: scholen hebben minder te besteden, de nadruk wordt gelegd op taal en rekenen en er zijn meer aanbod gefinancierde vakdocenten vanuit de uitbreiding AFK subsidieregeling. Daarnaast hebben wij in 2025 extra lasten door de aanpassing van de reiskostenvergoeding voor vakdocenten in augustus 2024, die wij niet doorberekenen aan de scholen.

Ondanks deze redenen is het gelukt om op meerdere posten de negatieve gevolgen te beperken. Als het resultaat van 2025 de ondergrens vormt, beschikken we voorlopig over voldoende reserves om de negatieve ontwikkelingen op te vangen. Het geeft ons ook tijd om te anticiperen en activiteiten te ontwikkelen die de vraag van de scholen kan laten toenemen. Daarnaast helpt het dat de gemeente Amsterdam in 2026 meer marktconform indexeert, waardoor oplopende kosten deels kunnen worden opgevangen, afhankelijk van de CAO-ontwikkelingen. Verdere aanpassingen in onze eigen tarieven willen we zoveel mogelijk beperken, omdat de budgetten voor cultuureducatie in het onderwijs niet meegroeien. Wel willen we de vergoeding voor niet-lesgebonden uren verhogen en deze vanaf schooljaar 2026–2027 doorberekenen aan de scholen.

Benchmark

We vergelijken onze organisatie met branche gerelateerde kunsteducatieorganisaties landelijk (binnenschools)

De gegevens komen uit Kunst AnalyseSysteem (KANs) van de landelijke brancheorganisatie, Cultuurconnectie. Deze gegevens worden altijd na afloop van een boekjaar aangevraagd, waardoor ze één jaar achterlopen op de verantwoording van het huidige boekjaar.

Ontwikkeling 2021 – 2024

In de periode 2021 – 2024 heeft de organisatie, nadat het met een derde op haar subsidie was gekort, het voor elkaar gekregen om zich primair te richten op meer uitvoering van lessen, wat direct heeft geleid tot een groei van de eigen inkomsten. De helft van alle kosten bestond uit de betaling van onze vakdocenten. Hoe hoger deze uitgaven, hoe groter de eigen inkomsten worden vanuit de scholen. We zien dat wij hier sterk afwijken in vergelijking met onze collega-instellingen.

Subsidies versus eigen inkomsten

Stichting Educatieve Projecten - SEP

KANs populatie

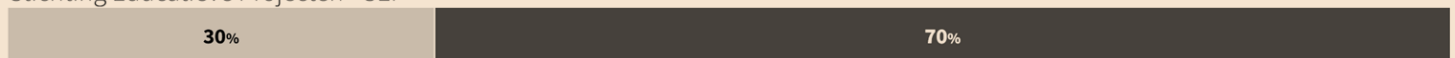

0% 20% 40% 60% 80% 100%

● Subsidies overheden ● Eigen inkomsten

Verdeling van inkomsten

Stichting Educatieve Projecten - SEP

KANs populatie

0% 20% 40% 60% 80% 100%

● Subsidie gemeente ● Subsidie provincie ● Subsidie rijksoverheid ● Loonkostensubsidies ● Projectsubsidies ● Cursisten/deelnemers/cliënten ● Publieke dienstverlening ● Sponsoring ● Schenkingen/legaten ● Overige inkomsten

2024

Verdeling van uitgaven (verfijnd, vanaf 2021)

Stichting Educatieve Projecten - SEP

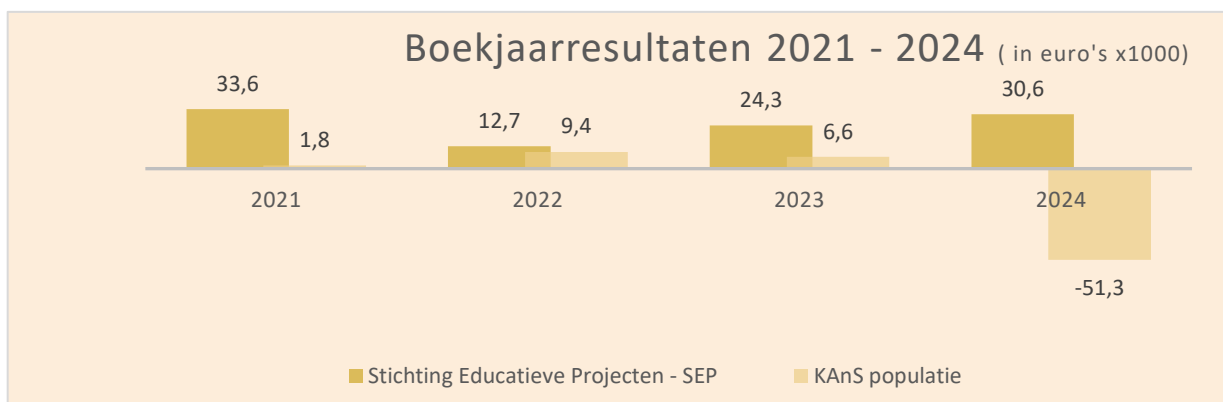
KAnS populatie

0% 20% 40% 60% 80% 100%

- Personeel in loondienst
- Ingehuurd personeel
- Materiële kosten primair proces
- Huur/hypotheeklasten/verzekeringen/belasting
- Energie/water/gas
- Onderhoud pand
- Overige huisvestingskosten
- ICT
- Marketing
- Inkoop horeca
- Organisatiekosten
- Afschrijvingen

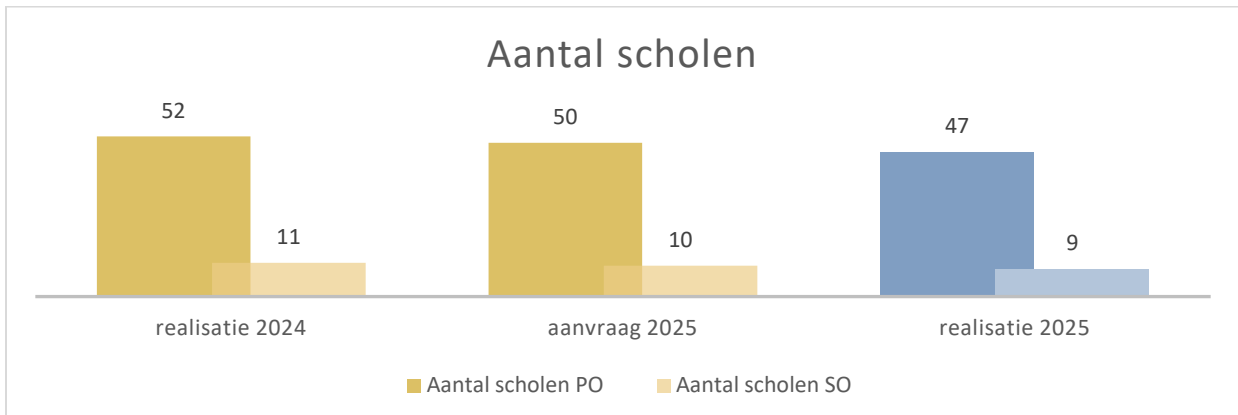
2024

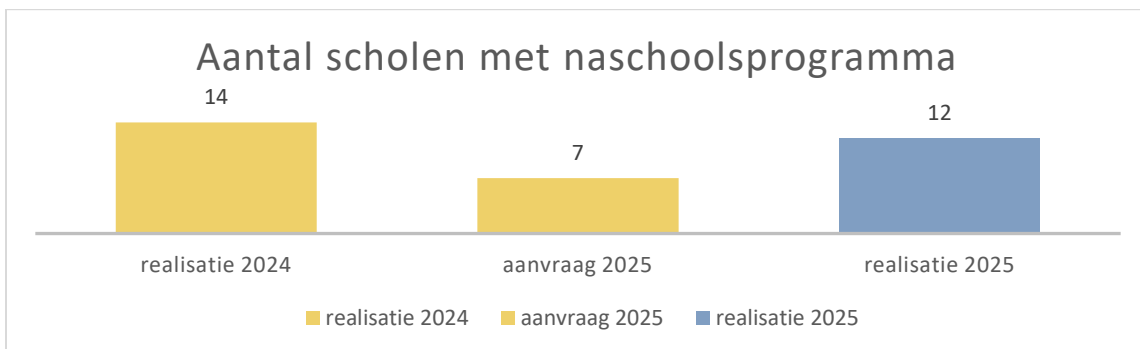
Wanneer we kijken naar onze resultaten in vergelijking met andere instellingen in dezelfde periode, dan zien we dat we beter scoren dan onze branchegenoten. Zeker in 2024: terwijl wij een heel goed resultaat bereikten, zien we binnen de branche een negatief resultaat. Met een negatief resultaat van 19k in 2025 volgen wij nu ook deze negatieve trend, al is dit verlies minder dan de helft van de daling die branchegenoten in 2024 lieten zien.

Toelichting bereikcijfers

Scholen

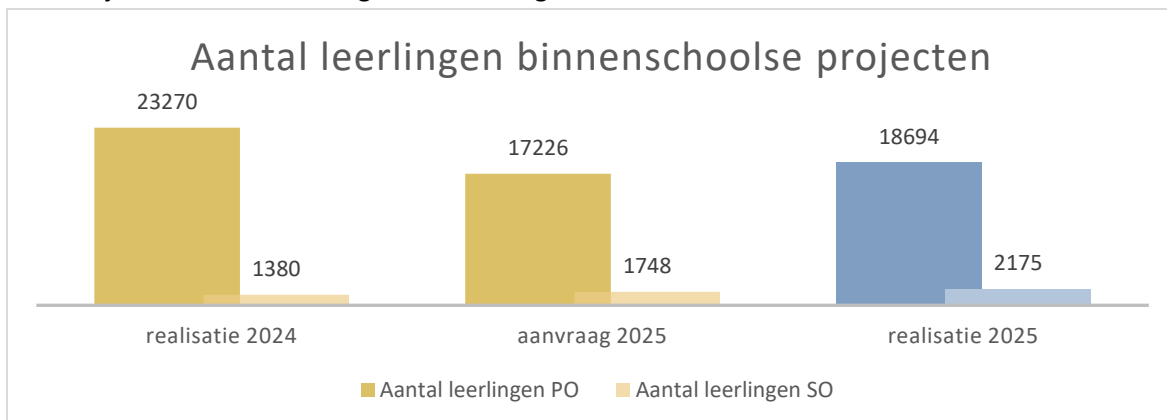
Omdat meer scholen een grotere werkdruk oplevert voor een klein team, hebben we de afgelopen jaren ingezet op minder scholen en naschoolse projecten en willen we juist meer focussen op binnenschoolse projecten en meerdere lessen per project. Nu de schoolbudgetten en aandacht voor cultuureducatie in 2025 alsmat kleiner worden, zien we dat onze benadering niet meer aansluit bij de actuele situatie. Dit betekent dat we toch moeten inzetten op het bereiken van meer scholen, om uiteindelijk genoeg projecten en lessen uit te voeren om een positief bedrijfsresultaat te halen. Het gevolg hiervan is dat we te maken hebben met een hogere werkdruk. Maar dat is niet alles: het is ook niet eenvoudig te realiseren. We moeten meer zichtbaar zijn in een sterk versnipperd aanbiedersveld. Voorlopig bestaat er spanning tussen wat ons team maximaal kan bereiken en wat minimaal nodig is voor een goed resultaat. Bovendien vergt het inspelen op deze veranderende situatie de nodige tijd.

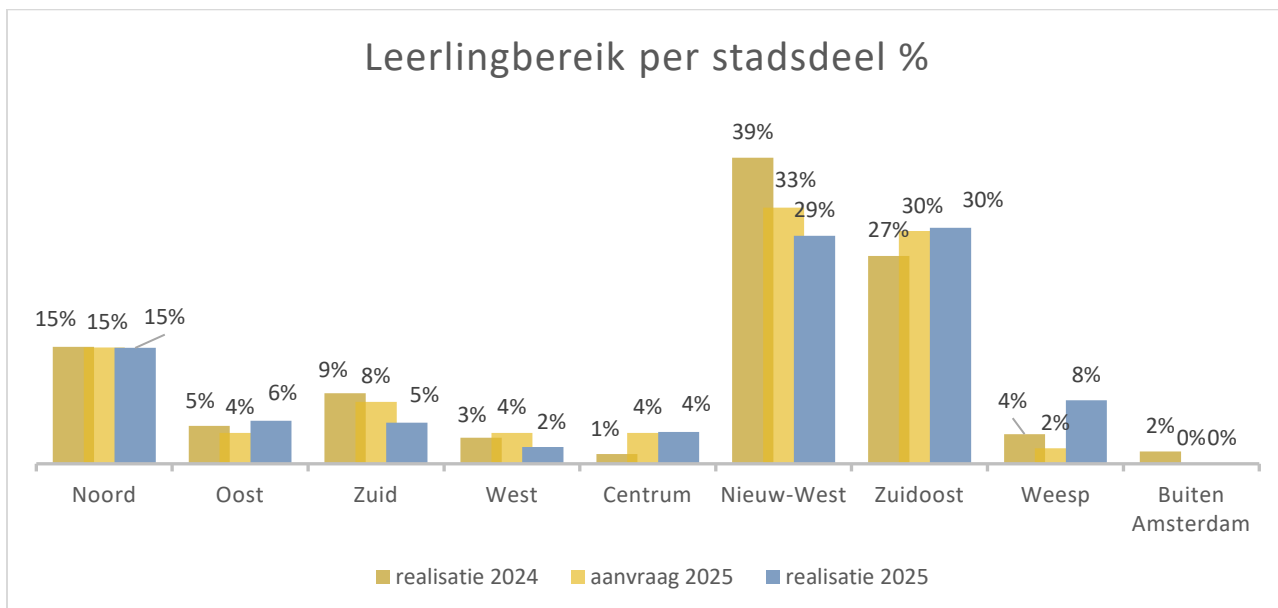
Omdat onze focus op het binnenschoolse ligt, hadden we in het naschoolse bereik een halvering verwacht in het aantal scholen dat we zouden bedienen. Maar door verschillende subsidieregelingen van OCW, de nadruk op taal en rekenen in het ochtendprogramma van scholen en het niet deelnemen aan de cultuurcoachingregeling, zien we een verschuiving die als gevolg heeft dat er een kleine daling is in het aantal scholen voor het naschoolse programma in 2025.

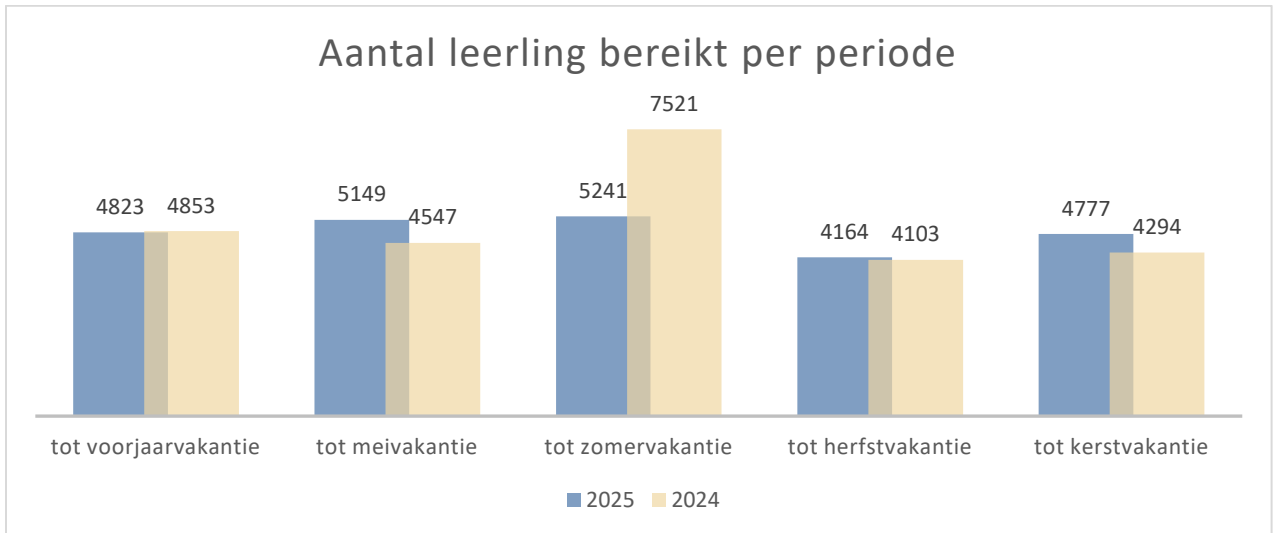
Leerlingen

Na het recordjaar 2024 gingen we uit van een daling in alle cijfers, waaronder het bereik in het aantal leerlingen. Toch ligt het bereik hoger dan vooraf was ingeschat. Zelfs bij het speciaal onderwijs is het aantal leerlingen in 2025 hoger dan in 2024.

Ook in 2025 zijn wij in alle stadsdelen van Amsterdam actief. Er is echter een daling van het bereik, die bijna volledig is toe te schrijven aan het stadsdeel Nieuw-West. Dit komt vooral doordat de samenwerking met één van onze belangrijkste afnemers van cultuureducatie in de stad is beëindigd. De wisseling van directie had een grote impact op onze resultaten; dit laat zien dat zelfs een samenwerking van bijna 20 jaar kwetsbaar blijft. Ook een wisseling van een intern cultuurcoördinator bij een andere belangrijke opdrachtgever heeft een vergelijkbaar negatief effect op ons leerlingenbereik in Nieuw-West. Door uitval van onze Coördinator Onderwijs verantwoordelijk voor o.a. Nieuw-West, zijn we minder goed in staat om deze daling om te buigen.

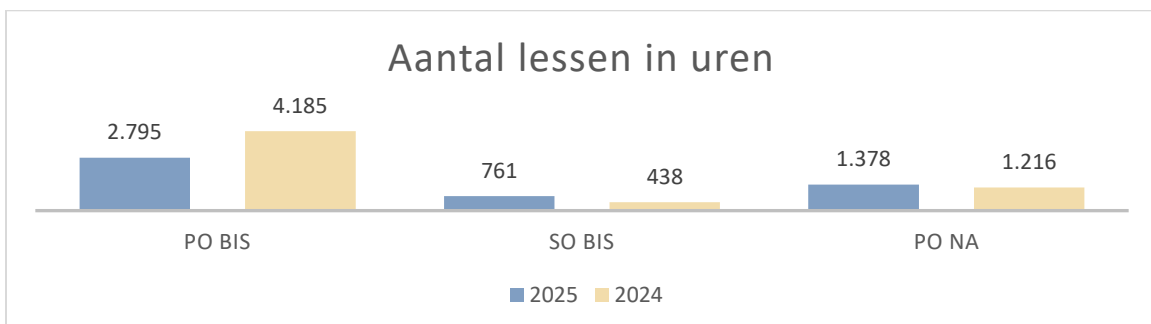

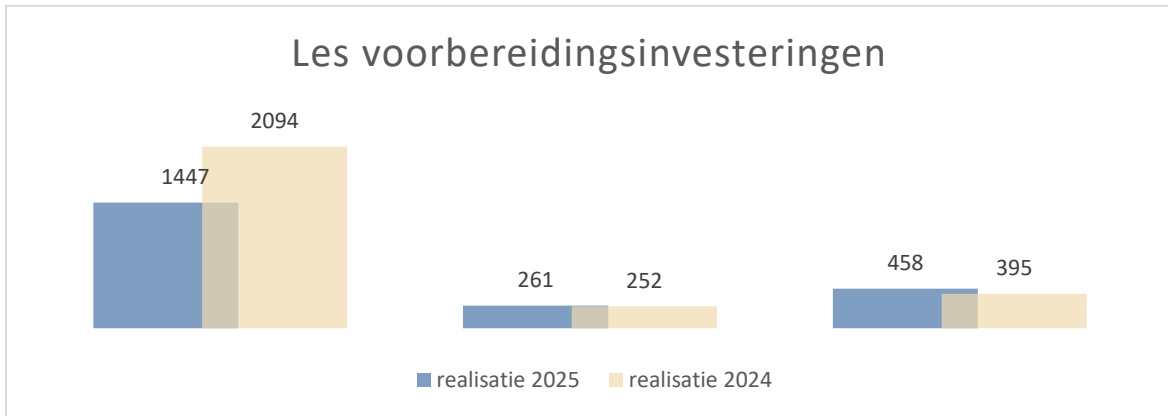
In 2024 was er in periode 5, vlak voor de zomervakantie een uitzonderlijke piek. Helaas zien we deze niet terug in 2025. Dit komt doordat scholen voor de zomer van 2024 nog snel een incidentele subsidie konden inzetten. In periode 5 waren hierdoor t.o.v. 2024 een stuk minder musical of eindfilmprojecten met groep 8 of oudste groep schoolverlaters. In 2025 was het bereik in elke periode redelijk gelijk. Dit komt doordat leerlijnen over meerdere periodes verdeeld zijn en projecten vaak in verschillende periodes plaatsvinden. Positief is dat we weer een lichte groei zien vanaf de start van schooljaar 2025-2026.

Activiteiten

Activiteiten zijn lesgebonden uren die een vakdocent lesgeeft op de school. Zowel voor ons als voor de vakdocent is het wenselijk om zoveel mogelijk uren les te geven op een dag. Naschoolse activiteiten vinden altijd in de tweede helft van de middag plaats. Omdat er dan minder tijd beschikbaar is, kan vaak slechts één groep les krijgen. Deze groepen bestaan maximaal uit 15 leerlingen. Voor een vakdocent is dit minder rendabel, waardoor hij of zij zich meestal slechts voor korte tijd aan deze projecten bindt. Dit vergt vaak meer organisatie en coördinatie dan bij binnenschoolse projecten of leerlijnen.

De grootste impact op ons resultaat is het aantal lesgebonden uren dat een vakdocent kan lesgeven. Ook voor de leerlingen geldt dat scholen hier noodgedwongen op hebben moeten ingrijpen door kleinere budgetten in het reguliere onderwijs. Voor speciaal onderwijs zien we een mooie stijging.

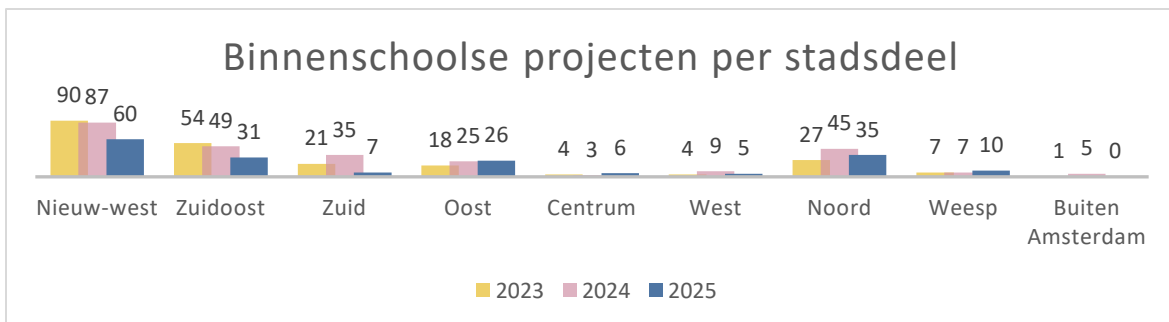

Om goed maatwerk te kunnen leveren is het belangrijk dat onze vakdocenten hun lessen goed voorbereiden. Dit berekenen wij apart en dit is grofweg een derde van het aantal lesgebonden uren. De complexiteit van de opdracht maakt dat de vergoeding meer of minder is per aanvraag van de school.

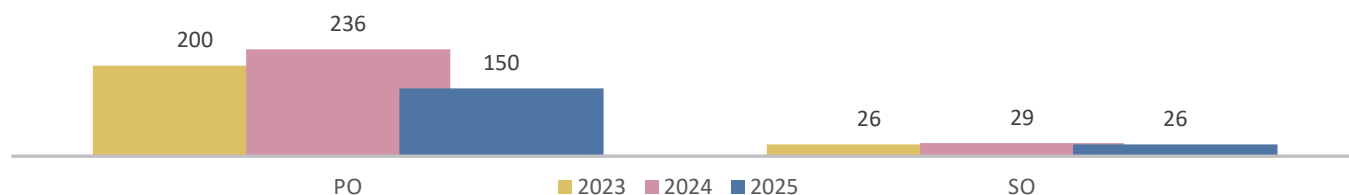
Projecten

Voor ons is een project een reeks van activiteiten binnen een thema met een duidelijk leerdoel. Een schooljaar bestaat uit vijf periodes. Een leerlijnprogramma heeft vaak meer projecten per jaar. Het grootste verschil in de afgelopen jaren wordt duidelijk in het aantal projecten binnenschools, waarbij we over de hele stad het aantal projecten zien afnemen.

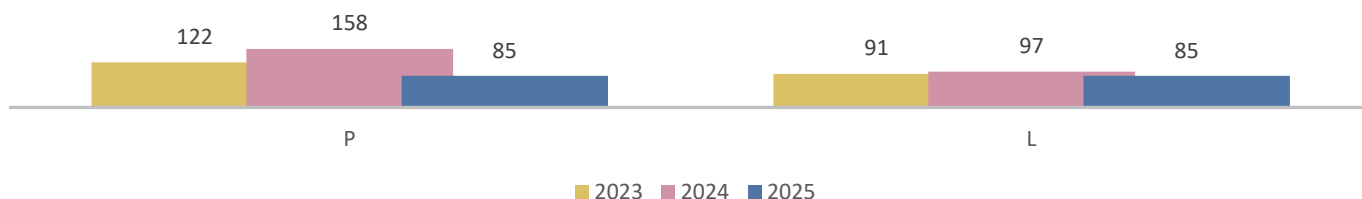
De reden hiervoor hebben we al eerder aangegeven. We zien ook een verschuiving van binnenschools naar naschoolse vraag door bijvoorbeeld de subsidieregeling 'School en Omgeving'.

Aantal projecten onder schooltijd

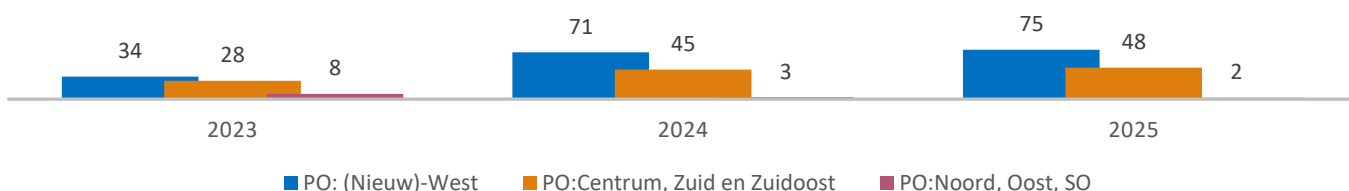

Programma Project (P) of Leerlijn (L)

Dat het binnenschoolse aanbod onder druk staat en we een groei in de naschoolse activiteiten zien vinden we lastige ontwikkeling. Deze verschuiving heeft niet direct onze voorkeur omdat we dan minder onderdeel uitmaken van de school en haar curriculum en minder educatief kunnen zijn met onze activiteiten, die in het naschoolse niet per leerjaar in groepsverband worden gegeven. Daarnaast merken we dat onze vakdocenten hier minder graag voor worden ingezet. Ook vraagt een naschools programma in verhouding veel organisatie en is de kans op uitval van vakdocent of activiteit groter dan bij binnenschoolse activiteiten.

Aantal buitenschoolse projecten

Wanneer we het aantal projecten binnenschools en naschools bij elkaar optellen, dan zien we dat we in Noord weinig in het naschoolse actief zijn. In Nieuw-west en West hebben we in 2025 meer naschoolse projecten gehad dan binnenschoolse projecten.

CODES

Diversiteit & Inclusie

Omdat D&I gebaat is bij een geïntegreerde aanpak, gaat het er vooral om of wij binnen personeel, bestuur, vakdocentengroep en activiteitenwerkwijze kunnen spreken van voldoende diversiteit en toegankelijkheid binnen alle onderdelen. Binnen het personeelsbestand en bestuur zijn er geen verschuivingen geweest die invloed hebben op onze D&I aanpak. Op basis van achtergrond en samenstelling van onze 'kleine organisatie', stellen wij vast dat dit geen direct punt van aandacht is. De groep vakdocenten is in aantal kleiner geworden maar niet minder divers. Onze werkwijze om opdrachtgevers en vakdocenten zo goed mogelijk bewust te maken van hoe rekening te houden met inclusie en diversiteit, blijft een proces van voortschrijdend inzicht. Reden waarom we ook in 2025 intern weer gereflecteerd hebben op onze werkwijze en besproken hebben waar wij ons aanbod en aanpak kunnen verbeteren. Dit geldt ook voor ons aanbod binnen de Pop-up Academy. Zo zijn we ook bezig met een verbeterde toolkit te ontwikkelen voor onze vakdocenten, om ervoor te zorgen dat D&I een standaardonderdeel wordt van hun projectopzet en afstemming, geheel in lijn met onze visie op D&I.

Fair Practice Code

Wij werken vanuit het gedachtegoed van de Fair Practice Code en committeren ons aan de hierin geformuleerde kernwaarden. Wij volgen de CAO kunsteducatie en rekenen bij voorkeur waar het kan met de rekentool digipacct voor onze vakdocenten om te spreken van Fairpay. Daarbij maken we onderscheid tussen lesgebonden - en een voorbereidingstarief, zodat wij zo veel mogelijk recht doen aan de inspanningen van de vakdocent die horen bij de werkzaamheden. Vanuit het gedachtegoed van de Fair Practice Code voeren we jaarlijks een tevredenheidsonderzoek uit (enquête en mondeling gesprek) onder vakdocenten. Naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek organiseren we ook bijeenkomsten over verschillende actuele onderwerpen die onze vakdocenten kunnen ondersteunen. Helaas groeien de budgetten voor cultuureducatie in het onderwijs niet mee, waardoor er spanning bestaat tussen Fairpay en de tarieven die wij kunnen vragen aan het onderwijs.

Governance Code Cultuur

De Governance Code Cultuur is van toepassing op onze organisatie en haar bestuur. Wij volgen alle aanbevelingen op en werken volgens deze code. Het bestuur houdt toezicht op de naleving van de code. Als stichting heeft SEP een klassiek bestuursmodel, waarbij het toezichthoudend bestuur betrokken is, maar op gezonde afstand de organisatie adviseert en ondersteunt. Zowel op het terrein van bedrijfsvoering; inhoudelijk en financieel, als ook strategisch vanuit de visie en missie van de organisatie. Het bestuur doet zijn werk volledig onbezoldigd, belangeloos en onafhankelijk. De bestuursleden hebben een UBO-registratie bij de Kamer van Koophandel en passen de Wet Bestuur Toezicht Rechtspersonen toe.

Personeel & Bestuur

Bestuur

Voorzitter	Lotte Neuhaus
Penningmeester	Regillio Caupain
Secretaris	Meryem Balasar

Medewerkers

Directeur	Adriën Schilder
Coördinator Cultuuronderwijs	Maarten Vinkenoog
Coördinator Cultuuronderwijs	Emeline Welzijn
Coördinator Cultuuronderwijs	Sannah Aukes
Officemanager	Frederika Hasselaar